

HET ONTWERP VAN WET OP DE ACCOUNTANTS VOOR HET MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF, EEN ORIENTERENDE BESCHOUWING

door Drs. J. A. Rijpkema¹⁾

In een koninklijke boodschap gedateerd 15 november 1968 werd aan de Tweede Kamer ter overweging aangeboden een ontwerp van wet houdende nadere regelen betreffende het accountantswezen. De wet kan worden aangehaald als „Wet op de Accountants voor het midden- en kleinbedrijf”.

De bestaansgrond van het wetsontwerp vinden wij terug in de opmerking, die bij de parlementaire behandeling gemaakt werd over het ontwerp van de wet op de registeraccountants. In beide Kamers van de Staten-Generaal werd het bezwaarlijk geacht, dat dat deel van het accountantswezen buiten de wetelijke regeling zou vallen, dat zich niet bezig houdt met de specifieke controle-arbeid. In het bijzonder werd daarbij gedacht aan de accountants, die vooral voor het midden- en kleinbedrijf een onmisbare functie vervullen. Mede in het belang van dit deel van het bedrijfsleven werd vanuit de beide Kamers aangedrongen op een nadere regeling van het accountantswezen.

Het onderhavige wetsontwerp beoogt nadere regelen te stellen betreffende het accountantswezen, in het bijzonder met betrekking tot de dienstverlening op het gebied van de Accountancy en de daarmee verband houdende werkzaamheden ten behoeve van ondernemingen, behorende tot het midden- of kleinbedrijf.

De hierboven genoemde onmisbare functie is in de memorie van toelichting aangeduid als een administratieve functie, die duidelijk te onderscheiden is van de typische functie van registeraccountant, waarin het controle-element domineert.

De memorie van toelichting stelt, dat, voorzover gebruik wordt gemaakt van bepaalde technieken van controle, het typerende administratieve karakter van de werkzaamheden blijft bestaan.

De ondernemer in het midden- en kleinbedrijf heeft, zo wordt nader opgemerkt, behoefte aan een meer continue begeleiding. De niet-registeraccountant (met gespecialiseerde kennis op het gebied van het midden- en kleinbedrijf) zal vooral in de kleinere bedrijven deze plaats kunnen innemen.

Het belang van het bedrijfsleven, in casu dus voor de ondernemers in het midden- en kleinbedrijf, is nu, o.m. uit de vele personen en instellingen, die naast de registeraccountant het aanbod vormen, diegene te kiezen, die op een verantwoorde en deskundige wijze in hun behoefte kan voorzien. Er dienen daarom enerzijds formele waarborgen te worden geshapen ter verzekering van de deskundigheid van deze personen en anderzijds zal het nodig zijn, dat de voldoende gekwalificeerden zich door hun beroepsaanduiding onderscheiden, zodat diegenen, die van hun diensten gebruik willen maken, zulks op een eenvoudige wijze kunnen doen.

¹⁾ Wij ontvingen dit artikel van de heer Rijpkema kort voordat hij overleed op 9 mei j.l. Wij plaatsen dit artikel en spreken gaarne onze dank uit voor de bijdragen die de heer Rijpkema aan ons Maandblad heeft gegeven.

Red.

Het ontwerp telt 7 titels en wel:

- I. Algemene bepaling;
- II. De Raad voor accountants voor het midden- en kleinbedrijf;
- III. De inschrijving van accountants voor het midden- en kleinbedrijf;
 1. Algemene bepalingen.
 2. Inschrijving, doorhaling, schorsing.
 3. De titel van accountant voor het midden- en kleinbedrijf.
- IV. Tuchtrechtspraak;
- V. Het examen ten behoeve van accountants voor het midden- en kleinbedrijf;
- VI. Overgangsbepalingen;
- VII. Slotbepalingen.

Op beknopte en schematische wijze heb ik getracht de essentie van het ontwerp van wet voor de lezer transparant te maken, daarbij de titels IV (tuchtrechtspraak), V (het examen) en VII (slotbepalingen) buiten beschouwing latend. In het schema, hetwelk U in de bijlage aantreft, maken wij daartoe een onderscheid tussen de in de wet genoemde organen bijv. de Kroon, onze Minister, de Raad (art. 2, lid 1) e.a. en hun bevoegdheden bij of krachtens deze wet.

Opgemerkt wordt, dat de titelbescherming gevonden wordt in het bepaalde van art. 17: „Slechts hij is gerechtigd de titel van accountant voor het midden- en kleinbedrijf te voeren, die ingevolge artikel 6, eerste lid, staat ingeschreven en niet ingevolge artikel 20, eerste lid, onder c, is geschorst”.

Het kenmerk voor het onderscheid als accountant voor midden- en kleinbedrijf is gelegen in het gebruik van deze beschermde titel, welke in de praktijk kan worden afgekort tot accountant m.k.b.

Uit het fragmentarisch schema blijkt de belangrijke plaats, die de Raad voor accountants voor het midden- en kleinbedrijf in het wetsontwerp inneemt. Hier ervaren wij in het wetsontwerp een belangrijk stuk structuurpolitiek. De taak van de Raad is immers, de verdere ontplooiing van de beroepsuitoefening te stimuleren. De ontplooiing moet gevoed worden vanuit het beroep zelve, doch de Raad is present als permanent overlegorgaan, bestaande uit beroepsgenoten en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en van de economische wetenschappen. De inzichten van de beroepsgenoten zullen getoetst moeten worden aan die van het bedrijfsleven en aan die van de wetenschap. Van de Raad wordt verder verwacht, dat zij een belangrijke bijdrage kan leveren aan de tot stand koming van een voor alle bonafide beroepsbeoefenaren aanvaardbaar geheel van gedragsregels.

De overheid zal op deze wijze bij de uitvoering van de wet gesteund kunnen worden door een adviescollege, in het bijzonder als het gaat om het samenstellen van organen, het doen functioneren van examens en van de overgangsregeling, alsmede bij het aanpassen van de wet aan de ontwikkeling van het beroep.

Dat er behoefte bestaat aan een behoorlijk stuk structuurpolitiek blijkt wel uit de overweging, dat de ontwikkelingsgraad van de organisatie van de betrokken beroepsbeoefenaren weinig gevorderd is, althans minder ver gevorderd dan de indertijd representatief te achten organisaties, waaruit de registeraccountants zijn voortgekomen. Als een rode draad loopt deze constatering door de memorie van toelichting heen. Zo wordt bijv. opgemerkt in de inleiding, dat er voldoende homogeniteit ontbreekt en algemeen aanvaarde normen niet voor handen zijn en onder het hoofdstuk „het toezicht op de beroepsuitoefening”, dat de beroepsethiek van de onderhavige groep nog in beginstadium van ontwikkeling verkeert.

Problemen doen zich dáár voor waar de structuur concreet moet worden geordend vanuit theoretische concepties. Dit blijkt duidelijk uit:

- de definitie van het werkterrein voornamelijk bestaande uit die groep van ondernemingen, die aangeduid worden als behorende tot het midden- en kleinbedrijf;
- de te voeren titel;
- de overgangsregeling.

Waar komt toch dat begrip midden- en kleinbedrijf vandaan?

„Het midden- en kleinbedrijf is een sector in het bedrijfsleven, die is geëvolueerd uit de oude middenstand”, aldus Dr. J. P. J. van der Wilde, secretaris van de Raad van het midden- en kleinbedrijf (lid geweest van de commissie Brands I en II) in een artikel in december 1968 in „Accountant-Adviseur”, pagina 166. (Gemeenschappelijke uitgave van de Nederlandse Orde van Accountants en de Algemene Vereniging van Accountants).

Klonk de vervanging van middenstandsbedrijf door midden- en kleinbedrijf als een soort alliteratie; de naamsvervanging ging er blijkbaar goed in.

Een en ander is duidelijk te demonstreren in de naam van de Federatie van het katholiek en het christelijk ondernemersverbond in het midden- en kleinbedrijf; en in de naam van het officieel orgaan van de Federatie „De ondernemer in het midden- en kleinbedrijf”; evenals in bijv. „Ec. Instituut voor het midden- en kleinbedrijf” en „Directoraat-Generaal voor het midden- en kleinbedrijf” (en het toerisme).

Aan het hierboven genoemde zeer lezenswaardige artikel van Van der Wilde ontleen ik, dat de historie een belangrijke invloed op de begripsomschrijving van het midden- en kleinbedrijf heeft gehad.

Van der Wilde stelt verder, dat een onderneming, behorende tot het midden- en kleinbedrijf een onderneming is, die tenminste twee van de hieronder genoemde kenmerken bezit.

Er volgen dan 3 „negatieve” kenmerken n.l.:

- Weinig gespecialiseerd leidinggevend personeel;
- Geen toegang tot kapitaalmarkt of andere deelmarkten van de vermogensmarkt;
- Geen overheersende positie op inkoop- of verkoopmarkt.

en 2 „positieve” kenmerken:

- Nauw persoonlijk contact tussen leider(s) en werknemers, afnemers en/of leveranciers;
- Betrekkelijk sterke integratie in het plaatselijk milieu waartoe eigenaren en bedrijfsleiders behoren en min of meer grote afhankelijkheid van de in de omgeving aanwezige afzetmogelijkheden.

De conclusie is, dat de term „midden- en kleinbedrijf” niet als kwantitatieve aanduiding is bedoeld, doch meer van kwalitatieve aard is.

Een pikante noot is dan wel, dat in de considerans van het ontwerp van wet wordt gesproken van nadere regelen te stellen betreffende het accountantswezen, in het bijzonder met betrekking tot de dienstverlening op het gebied van de Accountancy en de daarmee verband houdende werkzaamheden ten behoeve van ondernemingen, behorende tot het midden- „of” kleinbedrijf.

In Nederland wordt, volgens Van der Wilde (t.a.p. 166) onder midden- en kleinbedrijf verstaan:

In omvang beperkte ondernemingen in het ambacht, de detailhandel, het horecabedrijf en het vervoer. De kleine industrie is niet met zoveel woorden genoemd hetgeen volgens Van der Wilde berust op onzorgvuldigheid in het taalgebruik. Volgens verkregen informatie van het Economisch Instituut voor het midden- en kleinbedrijf worden tot de sector detailhandel in het algemeen gerekend te behoren de ondernemingen met minder dan 50 man personeel. Deze afbakeningsgrens met het zgn. grootwinkelbedrijf gaat uit van het begrip onderneming en niet van het begrip vestiging. De inhoud van het begrip ambacht is niet in enkele woorden te omschrijven. Het aantal in de onderneming werkzame personen blijkt het meest gangbare criterium te zijn, hetgeen mede veroorzaakt wordt door het feit, dat in de nationale statistieken dit criterium het meest wordt gebruikt.

Ondernemingen, gerekend tot onderstaande bedrijfsgroepen en die voldoen aan het afbakeningscriterium, zijnde het maximaal aantal werkzame personen (het cijfer is tussen haakjes geplaatst) worden als ambachten beschouwd.

Bouwambachten: Het aannemersbedrijf in weg- en waterbouw en in burgerlijke- en utiliteitsbouw (50), het timmerliedenbedrijf (50), het metselaarsbedrijf (50), het schildersbedrijf geheel), het stukadoors- en wittersbedrijf (geheel), het dakdekkersbedrijf (50), het elektrotechnisch installatiebedrijf (geheel) en het loodgietersbedrijf (geheel).

Metaalambachten: Smederijen (geheel), constructiewerkplaatsen (20), machineherstelplaatsen (20), het scheepsbouw- en scheepsreparatiebedrijf (20), gereedschapmakerijen (20), het carrosserie- en wagenbouwbedrijf (20), herstelplaatsen voor auto's, rijwielen, bromfietsen, motorrijwielen e.d. (geheel), instrumentmakerijen (20).

Dienstverlenende ambachten: Tandtechnische werkplaatsen (geheel), kappersbedrijven (geheel), fotografen (geheel), wasserijen (50), glazenwassers- en schoonmaakbedrijven (50).

Overige ambachten: Drukkerijen (50), houtverwerkende ambachten (20), textielambachten (geheel), schoenherstellersbedrijven (geheel), brood- en banketbakkersbedrijven (50).

De registeraccountant zal onder de opgesomde ambachtelijke ondernemingen een deel van zijn cliëntèle ontdekken; in de vraagstukkenreeks voor de examens van de vakken Administratieve Organisatie en Controleleer komen deze ondernemingen meerdere malen voor.

Geconcludeerd kan dan ook worden, dat het begrip midden- en kleinbedrijf niet eenduidig te definiëren is; Van der Wilde zegt (t.a.p. 166): „Het is niet consistent”. En wel o.m. daar in de nationale en o.a. in de E.E.G.-statistieken het begrip midden en klein als gerelateerd aan de statistische doelstelling gehanteerd worden.

De memorie van toelichting meent, dat een wettelijke regeling mogelijk is zonder een exacte omschrijving van het werkterrein te geven. De typische functie van het te regelen beroep acht de memorie een voldoende uitgangspunt. De minimum normen, welke de wettelijke regeling dient te stellen, zullen dan moeten worden gezocht in de behoefte van het midden- en kleinbedrijf en van de maatschappelijke instellingen, aan de diensten van de beroepsbeoefenaren, die deze functie vervullen. Onder midden- en kleinbedrijf, en hier voelt U de theoretische conceptie,

worden verstaan al die ondernemingen, die uit hoofde van hun aard, omvang en structuur niet of slechts in beperkte mate in staat zijn de voor een doeltreffende administratie noodzakelijke werkzaamheden door eigen functionarissen naar behoren te doen verrichten.

Wij hebben al aangeduid welke bezwaren er bestaan tegen de aanduiding midden- en kleinbedrijf. Het bezwaar richt zich in eerste instantie niet tegen de term midden- en kleinbedrijf ter afgrenzing van de sectoren van het bedrijfsleven, maar richt zich in het bijzonder tegen het gebruik van de term midden- en kleinbedrijf in de titel accountant voor het midden- en kleinbedrijf, welke titel voor een deel afgekort wordt met, zoals hierboven reeds opgemerkt, de onuitsprekelijke medeklinkers m.k.b.

Het zal de lezer duidelijk zijn, dat de titel accountant midden- en kleinbedrijf verwarrend is als samengesteld begrip.

De titel accountant is volgens de memorie van toelichting onvoldoende qua onderscheidingsvermogen met betrekking tot de functie-aanduiding in het algemeen als t.o.v. de registeraccountant.

Het begrip midden- en kleinbedrijf is een niet consistent begrip.

De verbinding van deze begrippen tot een nieuw begrip draagt niet bij tot een duidelijke begripvorming.

Ik ben het eens met de opmerking van collega I. Kleerekoper in „Accountant-Adviseur”, waarin hij stelt (op pag. 62, 2e jaargang no. 3):

„Bent U er niet veel meer mee gebaat niet als een tweederangs accountant, doch wel als een op middelbaar niveau gevormd administratief deskundige in vrij beroep te worden aangemerkt. Niet als een controleur met een onbestemd oordeel, waaraan niemand iets heeft en waardoor alleen maar onduidelijkheid wordt veroorzaakt, doch wel als de beroepsbeoefenaar, die de leider-eigenaar van de onderneming deskundig bijstaat op het gehele terrein van de informatieverschaffing, zowel voor de bedrijfsvoering als voor het opstellen van de jaarstukken? En als dat allemaal zo is, zou dan een beschermde en uitsluitend voor deskundige beroepsbeoefenaren toegankelijke titel als „administratieconsulent” niet veel aantrekkelijker zijn dan die van „accountant zus en zo”?

Ook naar mijn mening verdient de term „administratieconsulent” ver de voorkeur boven de in het wetsontwerp gekozen titel, daar dan de functie-aanduiding ondubbelzinnig is. Dit betekent dat als de titel nastrevenswaard is dat na enkele jaren de beroepsgeledingen - registeraccountant als specifiek zich bezig houdende met controle-arbeid en administratieconsulent als specifiek zich bezig houdende met de administratieve functie - duidelijk structureel zullen zijn verankerd.

T.a.v. de overgangsregeling wijs ik op de omvang en de kwaliteit van het aanbod. De beoefenaren in vrij beroep, hier relevant, vertonen, zo ontlene wij aan de memorie van toelichting, een grote verscheidenheid, variërend van het verlenen van zeer eenvoudige boekhoudkundige bijstand, tot hen, die zich bewegen op het gehele gebied van administratie in ruime zin en bovendien de ondernemers met hun adviezen bijstaan. Velen beschikken over een goede tot zeer goede vakopleiding, maar ook bevinden zich hieronder zeer velen, waarvan de opleiding te enen male onvoldoende is. Een gedeelte van deze beroepsbeoefenaren is in een aantal verenigingen georganiseerd. Maar ook het lidmaatschap van een vereniging geeft geen waarborgen omtrent de deskundigheid van de betrokkenen, zolang geen duidelijke normen zijn gesteld voor de toelating tot het lidmaatschap.

Bovendien is een groot aantal van deze beroepsbeoefenaren in het geheel niet georganiseerd.

De commissie Brands I heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek verzocht gegevens te verzamelen inzake de vooropleiding, de gespecialiseerde administratieve diploma's afgegeven door de organisaties zelve en tenslotte de praktijkervaringen van de beroepsbeoefenaren.

Aan alle leden van een 7-tal op het onderhavige terrein werkzame organisaties werden vragenlijsten gezonden medio juni 1965:

In totaal 1374 st.
 Hiervan kwamen, ook na een verzonden herinneringskaart, waarin op inzending was aangedrongen 283 st. niet retour.

Ondertekenaren van het minderheidsadvies uit Commissie Brands II geven hiervoor de volgende verklaring:

Een beduidend aantal geënquêteerden, waaronder alle leden van een der accountantsverenigingen heeft geweigerd aan de enquête deel te nemen, omdat zij menen in aanmerking te komen voor inschrijving als registeraccountant. Deze verklaring is toch wel zeer merkwaardig, daar de enquête in het belang van het beroep was.

De statistische massa bestaat dus uit 1056 st.

De uitkomsten van de informatie uit deze 1056 stuks kunnen als volgt in beeld worden gebracht:

A. qua vooropleiding:

V.H.M.O.	19,3 ⁰ / ₀
M.U.L.O., 3 jr. H.B.S. e.d.	63,2 ⁰ / ₀
Geen enkel diploma	17,5 ⁰ / ₀
	<u>100,-⁰/₀</u>

B. qua hogere administratieve diploma's:

M.O./S.P.D.	20 ⁰ / ₀
Een elementair boekhouddiploma ..	72 ⁰ / ₀
Geen enkel diploma	8 ⁰ / ₀
	<u>100⁰/₀</u>

C. qua diploma's afgegeven door „de” organisaties (accountantsdiploma's genoemd):

Accountantsdiploma afgegeven door „haar” organisatie	- 592
Accountantsdiploma afgegeven door „andere” organisaties	- 12
Geen diploma	- 452
	<u>1056</u>

592

Gebleken is dat:

aan het diploma van één dier verenigingen géén waarde mag worden toegekend (motivering zie

Commissie Brands II pag. 29)	364
	<u>228 - 22⁰/₀</u>

FRAGMENTARISCH SCHEMA VAN HET WETONTWERP (ONDER WEGGLATING TUCHTRECHTSPRAAK EN ENKELE VOOR DIT SCHRIFTSTUK MINDER RELEVANTE BEPALINGEN).

<p>Kwaliteiten, bevoegdheden genoemd in de wet:</p>	<p>Organen, genoemd in de wet:</p> <p>De Kroon: Onze Ministers (ec. zaken, justitie, onderw. en wetensch.);</p>	<p>De Raad (Raad voor Accountants v. h. midden- en kleinbedrijf);</p> <p>De voorzitter v. d. Raad: Een commissie voor de toelating;</p>
<p>2, lid 2;</p>	<p>Dient onze Ministers van advies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gevraagd; - of uit eigen beweging; omtrent hetgeen dienstig kan zijn voor een goede beroepsuitoefening door accountants werkzaam t.b.v. het midden- en kleinbedrijf. <p>Vervult overige bij of krachtens de wet opgedragen taken.</p> <p>Brengt jaarlijks verslag uit aan onze Ministers over zijn werkzaamheden.</p> <p>Bestaat uit ten hoogste 11 leden.</p>	
<p>3, lid 1;</p>	<p>Benoemt leden v. d. Raad.</p>	
<p>3, lid 2;</p>	<p>Maken voordracht op van benoeming leden v. d. Raad.</p>	
<p>3, lid 3;</p>	<p>Benoemt voor ieder lid een plaatsvervangend lid.</p>	
<p>3, lid 4;</p>	<p>Benoemt voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter uit de leden v. d. Raad.</p>	
<p>4, lid 1;</p>	<p>Maken voordracht op van benoeming plaatsvervangend voorzitter en plaatsvervangend voorzitter.</p>	<p>Kan commissies instellen voor bepaalde aangelegenheden.</p> <p>Benoemt leden v. d. commissies, ook diegenen, die geen lid v. d. Raad zijn.</p>

5, lid 1:	Voorziet in secretariaat Raad.	Wordt gehoord bij voorz. ziening, secretariaat.
5, lid 2:	Keuren reglement van orde, vastgesteld van Raad, goed.	Stelt eigen reglement van orde vast.
6, lid 2:		Verricht in-schrijvingen ¹⁾ en doorhalingen als accountant v. h. midden- en kleinbedrijf.
9, sub d:		Wordt gehoord ter zake van ander bewijsstuk.
11, lid 1:		Wijst ander bewijsstuk aan, waaruit eenzelfde vakbekwaamheid blijkt als "diploma" (art. 48).
11, lid 2:		Stelt bedrag bij inschrijving vast.
16:		Bepaalt welke gegevens dienen te worden verstrekt bij inschrijving. Schrijft formulier voor, stelt tevens het model hiervan vast.
55, lid 1:		Bepaalt leden van commissie van toelating; benoemt leden.
55, lid 2:		Wijst voorzitter aan en een of meer plaatsvervangers.
55, lid 3:		Stelt beschikking tot benoeming vast na overleg Min. van Onderwijs en Wetenschappen en van Landbouw en Visserij.
55, lid 4:		Deelt commissie in in kamers van tenminste 3 leden, regelt samenstelling daarvan.
56, lid 2:		Benoemt leden en plaatsvervangers.
56, lid 3:		Wijst voorzitter aan uit de leden niet accountant ²⁾ en plaatsvervangend voorzitter.
56, lid 4:		Stelt beschikking tot benoemen vast na overleg Min. van
56, lid 5:		Bestaande uit 5 leden benevens 5 plaatsvervangende leden, waarvan 3 leden niet accountants zijn, doch rechters (of oud-)
		Maakt inschrijving, doorhaling en schoorsing i. d. Staatscourant bekend.
		Bestaande uit aantal leden vast te stellen door onze Minister en benoeming e.d. Commissie onderzoekt aanvraag en beslist.

De waarde van deze diploma's onttrekt zich overigens aan het oordeel van de ondertekenaars van de meerderheidsnota (uit commissie Brands II). De kwaliteit loopt sterk uiteen.

D. t.a.v. onvoltooide school- en/of vakopleiding:	Geregistreerde personen:
Eén onvoltooide school- en/of vakopleiding	486
Twee onvoltooide school- en/of vakopleidingen	87
Meer dan twee onvoltooide opleidingen	6
	<u>579</u>

E. t.a.v. praktijkervaring:
Nogal vaag zijn de volgende uitkomsten:
Dat 57% van de geënquêteerden meer dan 50% van hun arbeid in de praktijk van het midden- en kleinbedrijf spenderen; dat 78% van hen op dit gebied een meer dan 25-jarige ervaring heeft.

Uit de statistische gegevens is te constateren welke de gevolgen zijn, indien een beroep wordt uitgeoefend zonder dat daar op kwalitatief niveau de noodzakelijke drempels voor bestaan.

Dit springt in het bijzonder in het oog in het overzicht van de onvoltooide school- en/of vakopleiding en in de aantallen die gegeven zijn onder de rubriek geen enkel diploma.

Het beroep is aanvankelijk blijkbaar niet het resultaat van een doelbewuste keuze, maar wordt aan de hand van de ervaringen en de vorderingen bij school- en/of vakopleidingen gekozen, indien de resultaten bij de aanvankelijke vorming teleurstellen.

In zoverre kan in het bijzonder worden toegejuicht, dat in het wetsontwerp een examen, rechtgevend op inschrijving voor de te voeren titel, wordt geregeld.

Conclusie:

De overgangsregeling zet bij de heterogene kwaliteiten van het aanbod de mazen ruim open voor een aanmelding tot toelating tot de inschrijving van aanvragers, die een lager niveau dan de per diploma gekwalificeerden zullen hebben.

Gewezen dient te worden op het gevaar van een toelating op een te laag niveau en met name op het structurele effect daarvan. De doeleinden een verantwoorde keuze mogelijk te maken door het bedrijfsleven zullen dan niet bereikt worden.

De taak van de Commissie voor de Toelating wordt dan ook een bijzonder zware. Wij wensen haar veel wijsheid.

1) Voor inschrijving komen in aanmerking de aanvragen van hen, die één van de in art. 9 genoemde diploma's bezitten n.l.:

- Afgegeven op grond van het examen accountant voor het midden- en kleinbedrijf; (art. 48)
- Afgegeven op grond van art. 58 onder a, van de Wet op de Registeraccountants;
- Afgegeven op grond van art. 71, eerste lid, van de Wet op de Registeraccountants;
- Een ander bewijsstuk, getuigende van eenzelfde vakbekwaamheid als a.

en waarvan de inschrijving niet wordt geweigerd op grond van art. 10, indien de aanvrager:

In staat van faillissement verkeert of

onder curatele gesteld is, of

ingevolge rechtelijke uitspraak is ontzet het beroep van accountant uit te oefenen.

en van hen, die ingevolge overgangsbepalingen voor aanwijzing ter inschrijving in aanmerking

komen na onderzoek van de Commissie voor de Toelating, met bij afwijzing mogelijkheid tot het instellen van beroep bij de Commissie van Beroep.

Aanvrager moet alsdan volgens artikel 52:

In 15 jaar onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip van het in werking treden van deze wet, tenminste 10 jaren het beroep van accountant, al dan niet ten behoeve van het midden- en kleinbedrijf, hebben uitgeoefend in een omvang en op een wijze, voldoende vakbekwaamheid voor het uitoefenen van het beroep van accountant voor het m.k.b. waarborgen;

Hetzij beschikken op het tijdstip van het in werking treden van deze wet over één van de volgende diploma's:

- S.P.D. (Staatspraktijkdiploma voor Bedrijfsadministratie);
- Akte m.o. Boekhouden;
- Akte m.o. Handelswetenschappen;
- Ander bewijsstuk.

mits betrokkene gedurende 3 jaren onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip van het in werking treden van deze wet, ononderbroken het beroep van accountant al dan niet ten behoeve van het midden- en kleinbedrijf, heeft uitgeoefend.